

**UCHWAŁA NR XX/159/16
RADY MIEJSKIEJ W KONSTANTYNOWIE ŁÓDZKIM**

z dnia 31 marca 2016 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016-2018

Na podstawie art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r. poz. 332, z 2014 r. poz. 1188, z 2015 r. 1199, poz. 1045 i poz. 1830) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1045 i poz. 1890) **Rada Miejska w Konstantynowie Łódzkim uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Konstantynowa Łódzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicy ogłoszeń Urzędu Miejskiego Konstantynowa Łódzkiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Konstantynowie
Łódzkim

Robert Bujnowicz

Załącznik
do Uchwały nr XX/159/16
Rady Miejskiej w Konstytuczynie
Łódzkim z dnia 31 marca 2016 roku

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018

SPIS TREŚCI

Wstęp	2
1. Podstawy prawne działania Gminnego Programu Wspierania Rodziny	3
2. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Konstantynów Łódzki	3
3. Zasoby	7
4. Misja	7
5. Cele główne i szczegółowe	8
6. Zadania	8
7. Efekty i rezultaty programu	13
8. Źródła finansowania	14
9. Monitoring i ewaluacja	14

Wstęp

Współczesna rodzina definiowana jest jako podstawowa instytucja społeczna, oparta na trwałych podstawach biologicznych i emocjonalnych, która podlega przemianom w zakresie swojej struktury, realizowanych funkcji i jej modelu. Prawidłowo funkcjonująca rodzina musi brać pod uwagę interesy wszystkich jednostek wchodzących w jej skład. Tylko zgodna i szczęśliwa rodzina wypełnia swoje zadania poprawnie, zapewniając swoim członkom możliwie najkorzystniejsze warunki życia, dające poczucie bezpieczeństwa i szanse rozwoju, wyzwala aktywność oraz gwarantuje uczestnictwo w życiu społecznym. Ułatwia też dostęp do dóbr kultury, stanowi wzór ładu organizacyjnego, moralnego oraz chroni i wspomaga w trudnych sytuacjach. W rodzinie tkwi prawdziwa siła każdego człowieka. Im mocniejszą się będzie miało rodzinę, tym więcej będzie się mogło osiągnąć. W dzisiejszym świecie należy pamiętać, że o rodzinę należy walczyć ponieważ posiadanie szczęśliwej rodziny wcale nie jest takie proste. Zagrożeniem dla współczesnej rodziny są przemiany społeczno-gospodarcze, do których rodzinom trudno jest się dostosować. Bezrobocie, niskie płace, wzrost kosztów utrzymania i kształcenia prowadzą do pauperyzacji rodziny. Zdobywanie środków utrzymania rodziny czasami może prowadzić do niewywiązywania się rodziców z obowiązków opiekuńczo-wychowawczych wobec dzieci. Niekorzystnym zjawiskiem dla rodziny są wyjazdy rodziców poza granice kraju w celach zarobkowych. Zjawisko to może doprowadzić do rozpadu rodziny. Zagrożeniem dla rodziny może być także uzależnienie jej członków od alkoholu lub narkotyków. Alkoholizm często prowadzi do przemocy w rodzinie.

Rodziny z dziećmi przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej wymagają systemowego wsparcia społecznego. Jednym z pierwszych kroków pomocy tym rodzinom jest opracowanie Gminnego Programu Wsparcia Rodziny, który będzie miał na uwadze dobro dzieci potrzebujących szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, troskę o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową oraz dobro rodziny, która jest naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, w szczególności dzieci.

1. Podstawy prawne działania Gminnego Programu Wspierania Rodziny

Realizując „Gminny program wspierania rodziny w gminie Konstantynów Łódzki na lata 2016-2018” należy oprzeć się na następujących aktach prawnych:

- 1) Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. 1997 r. nr 78, poz. 483 z późn. zm.),
- 2) Konwencji o Prawach Dziecka z dnia 20 listopada 1989 r., przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 roku (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526 z późn zm.),
- 3) Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332, z późn. zm.),
- 4) Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2015r. poz. 163, z późn. zm.),
- 5) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tj. Dz. U. z 2015r. poz. 1390);
- 6) Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2015, poz. 2082),
- 7) Ustawę z 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (t.j. Dz. U. z 2016 r, poz. 157),
- 8) Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 224),
- 9) Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwość i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1286),
- 10) Ustawę z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. poz. 195).

2. Diagnoza sytuacji demograficznej i społecznej w gminie Konstantynów Łódzki.

Gmina Konstantynów Łódzki jest gminą miejską, nie posiadającą sołectw. Z danych Referatu Spraw Obywatelskich Urzędu Miejskiego w Konstantynowie Łódzkim wynika, iż na terenie Konstantynowa Łódzkiego, na dzień 29.12.2015 roku zamieszkiwało 17 304 osób, w tym 7 965 mężczyzn i 9 339 kobiet.

Z danych Powiatowego Urzędu Pracy Filia w Konstancynie Łódzkim wynika, iż na dzień 28.12.2015 roku status osoby bezrobotnej posiadało: 760 osób, w tym 390 mężczyzn i 370 kobiet.

Tabela 1. Dane statystyczne dotyczące bezrobocia

	ogółem	K	M
Liczba osób posiadających status osoby bezrobotnej	760	370	390
Liczba osób posiadających status osoby bezrobotnej z prawem do zasiłku	114	51	63
Liczba osób bezrobotnych do 24 r. ż.	86	51	35
Liczba osób bezrobotnych do 25 r. ż. z prawem do zasiłku	3	3	0
Liczba osób bezrobotnych po 45 r. ż. i więcej	293	193	100
Liczba osób bezrobotnych po 50 r. ż. z prawem do zasiłku	51	18	33

Przy opracowywaniu Gminnego Programu Wspierania Rodziny oparto się głównie na danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstancynie Łódzkim.

Tabela 2. Liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych w tym świadczenia	468	916
pieniężne	399	815
niepieniężne	218	518

Z powyższej tabeli wynika, że 916 osób korzysta ze świadczeń pomocy społecznej co stanowi 5,3 % ogółu mieszkańców Konstytucyjnego Łódzkiego.

Tabela 3. Powody przyznania pomocy

Powód trudnej sytuacji życiowej	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
ubóstwo	50	92
bezdomność	23	27
potrzeba ochrony macierzyństwa	58	216
w tym wielodzietność	13	67
bezrobocie	283	611
niepełnosprawność	148	247
długotrwała lub ciężka choroba	149	226
bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych, w tym:	134	340
rodziny niepełne	80	224
rodziny wielodzietne	8	41
alkoholizm	17	19
narkomania	2	2
trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z ZK	7	8
zdarzenia losowe	14	27

Najczęstszym powodem korzystania przez rodziny ze świadczeń pomocy społecznej jest bezrobocie i bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Tabela 4. Liczba rodzin z dziećmi korzystająca ze świadczeń pomocy społecznej

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
rodziny z dziećmi	144	505
rodziny z 1 dzieckiem	66	174
rodziny z 2 dzieci	54	209
rodziny z 3 dzieci	18	85
rodziny z 4 dzieci	4	23
rodziny z 5 dzieci i więcej	2	14

Tabela 5. Liczba rodzin niepełnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
rodziny niepełne	68	200
rodziny z 1 dzieckiem	38	87
rodziny z 2 dzieci	19	60
rodziny z 3 dzieci	7	30
rodziny z 4 dzieci i więcej	4	23

W oparciu o art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Konstantynów Łódzki ponosi odpłatność za umieszczenie dzieci w rodzinach zastępczych za siedmioro dzieci, sześcioro dzieci przebywa w spokrewnionych rodzinach zastępczych, jedno z dzieci przebywa w zawodowej rodzinie zastępczej pełniącej funkcję Pogotowia Rodzinnego.

W oparciu o art. 109 ust. 10 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina Konstantynów Łódzki ponosi odpłatność za umieszczenie w placówce opiekuńczo – wychowawczej pięciorga dzieci.

3. Zasoby.

Gminny Program Wspierania Rodziny będzie realizowany przy współpracy instytucji i organizacji istniejących na terenie gminy Konstantynów Łódzki i powiatu pabianickiego. Do instytucji tych należą:

- 1) Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim,
- 2) Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie w Konstantynowie Łódzkim,
- 3) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Konstantynowie Łódzkim,
- 4) Gminny Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Konstantynowie Łódzkim,
- 5) Komisariat Policji w Konstantynowie Łódzkim,
- 6) 3 szkoły podstawowe z oddziałami przedszkolnymi w Konstantynowie Łódzkim,
- 7) gimnazjum w Konstantynowie Łódzkim,
- 8) Zespół Szkół Specjalnych nr 4 w Konstantynowie Łódzkim,
- 9) 2 przedszkola publiczne w Konstantynowie Łódzkim,
- 10) 5 przedszkoli niepublicznych w Konstantynowie Łódzkim,
- 11) placówki ochrony zdrowia w Konstantynowie Łódzkim,
- 12) Centrum Sportu i Rekreacji w Konstantynowie Łódzkim,
- 13) Miejski Ośrodek Kultury w Konstantynowie Łódzkim,
- 14) Poradnia Pedagogiczno – Psychologiczna w Konstantynowie Łódzkim,
- 15) Sąd Rejonowy w Pabianicach,
- 16) Kuratorzy Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Pabianicach,
- 17) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pabianicach,
- 18) organizacje pozarządowe w szczególności Polski Komitet Pomocy Społecznej i Stowarzyszenie “ Nowe Kanzas” w Konstantynowie Łódzkim.

4. Misja.

„Rodzina to wartość nadrzędna i trzeba ją chronić.”

5. Cel główny i szczegółowe.

Cel główny programu:

Tworzenie gminnego systemu wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

- 1) wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej,
- 2) praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych,
- 3) zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie.

6. Zadania.

Cel główny i cele szczegółowe realizowane będą poprzez wymienione zadania:

CEL 1 Wspieranie rodziny w wychowywaniu dziecka oraz w pełnieniu funkcji opiekuńczej i wychowawczej

Zadanie	Działanie	Realizatorzy	Okres realizacji	Wskaźniki
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom wymagającym wsparcia	Wypłacanie zasiłków celowych i okresowych, zasiłków rodzinnych, z powodu ochrony macierzyństwa, świadczeń pielęgnacyjnych Objęcie dożywianiem dzieci z rodzin wymagających wsparcia. Wydawanie żywności i odzieży.	MOPS, organizacje pozarządowe (PKPS, KPS)	2016 - 2018	Liczba rodzin objętych pomocą finansową. Liczba rodzin objętych pomocą rzeczową i żywnościową.
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających	Systematyczne wejścia w środowisko pielęgniarstwa środowiskowej	Placówki ochrony zdrowia: higienistka szkolna, położna,	2016 - 2018	Liczba dzieci objętych kontrolą higienistki szkolnej. Liczba dzieci objętych

wsparcia	oraz położnej. Kontrola czystości przez higienistkę szkolną.	pielęgniarka środowiskowa. MOPS asystent rodziny		kontrolą pielęgniarki środowiskowej i położnej. Liczba środowisk z dziećmi objętych wsparciem asystenta rodziny.
Zapewnienie rodzinom opieki i wsparcia asystenta rodziny	Monitorowanie sytuacji rodziny przez asystenta rodziny i pracownika socjalnego.	MOPS	2016 - 2018	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
Organizowanie szkoleń, prelekcji, porad w zakresie podnoszenia kompetencji wychowawczych	Kampania "Postaw na rodzinę", rozdawanie ulotek na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny. Spotkania dla rodziców uczniów na temat ryzykownych zachowań. Prelekcje na temat radzenia sobie z nastolatkiem. Organizowanie imprez szkolnych, w celu wspierania więzów rodzinnych, "Dzień Rodziny", "Dzień Talentów".	Placówki oświatowe: szkoły, przedszkola. KCPR, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, MOPS, psychologowie i terapeuci	2016 - 2018	Liczba zorganizowanych akcji. Liczba spotkań organizowanych dla rodziców przez placówki oświatowe.

<p>Organizowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych</p>	<p>Organizowanie półkolonii dla dzieci.</p> <p>Organizowanie kolonii letnich oraz zimowisk dla dzieci.</p>	<p>MOPS, KCPR, CSiR</p>	<p>2016 - 2018</p>	<p>Liczba dzieci, które skorzystały z półkolonii oraz z wyjazdów.</p> <p>Liczba zorganizowanych form pomocy wypoczynku.</p>
<p>Wyrównywanie szans rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<p>Prowadzenie i rozwój placówek wsparcia dziennego dla dzieci.</p> <p>Pomoc w odrabianiu lekcji i wyrównywaniu braków edukacyjnych, w czasie których dziecko korzysta z podwieczorku.</p> <p>Organizowanie czasu wolnego, rozbudzanie zainteresowań w tym: imprezy plenerowe dla rodzin, konkursy profilaktyczne w postaci występów teatralnych, uroczysta wigilia z upominkami dla dzieci.</p> <p>Cykliczne programy dla dzieci: "Moja pasja".</p> <p>Imprezy okolicznościowe "Święto rodziny".</p>	<p>KCPR, placówki oświatowe: szkoły, przedszkola, MOPS</p>	<p>2016 - 2018</p>	<p>Liczba dzieci objętych opieką placówki wsparcia dziennego.</p> <p>Liczba dzieci objętych programem "Wyprawka szkolna".</p> <p>Liczba przeprowadzanych akcji.</p> <p>Liczba przyznanych stypendiów i zasiłków szkolnych.</p>

	<p>Realizowanie rządowego programu "Wyprawka szkolna", dofinansowanie do podręczników.</p> <p>Korzystanie z pomocy materialnej o charakterze socjalnym - stypendia szkolne i zasiłki szkolne.</p>			
Promowanie gminnej polityki prorodzinnej.	<p>Korzystanie z dodatków mieszkaniowych i energetycznych.</p> <p>Realizowanie programu działań na rzecz rodzin wielodzietnych "Rodzinny Konstantynów Łódzki".</p> <p>Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny.</p>	Urząd Miejski, KCPR	2016 - 2018	<p>Liczba rodzin korzystających z dodatków.</p> <p>Liczba rodzin objętych programem "Rodzinny Konstantynów Łódzki"</p> <p>Liczba wydanych kart.</p>

CEL 2 Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych

Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w pełnieniu	<p>Złożenie wniosku do sądu o wgląd w sytuację rodziny.</p> <p>Systematyczne wejścia w środowisko.</p>	<p>MOPS, placówki oświatowe: szkoły, przedszkola,</p> <p>Zespoły Kuratorskiej Służby Sądowej, Komisariat Policji</p>	2016 - 2018	<p>Liczba wejść w środowisko.</p> <p>Liczba wniosków skierowanych do sądu</p>
--	--	--	-------------	---

funkcji opiekuńczo-wychowawczej.	Stały kontakt i współpraca ze wszystkimi służbami.	w Konstantynowie Łódzkim.		
Pomoc rodzinom dotkniętym przemocą.	Wprowadzenie procedury "Niebieska karta". Cykliczna kampania Tydzień pomocy osobom pokrzywdzonym przestępstwem - "Wolność od strachu- stop przemocy"- konsultacje dotyczące przemocy w rodzinie. Porady prawne w KCPR. Urząd Miejski.	Gminny Zespół Interdyscyplinarny na Rzecz Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, MOPS, KCPR Pracownicy socjalni, kuratorzy zawodowi, dzielnicowi oraz specjalista ds. uzależnień.	2016 - 2018	Liczba założonych "Niebieskich kart" przez poszczególne służby. Liczba udzielonych porad podczas kampanii. Liczba udzielonych porad prawnych w KCPR.
Pomoc rodzinom dotkniętym uzależnieniami.	Spotkania z psychologiem i terapeutą uzależnień. Skierowanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Motywowanie do uczęszczania na spotkania w Stowarzyszeniu "Nowe Kansas".	KCPR, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, MOPS, KCPR, Stowarzyszenie "Nowe Kansas"	2016 - 2018	Liczba udzielonych porad i konsultacji w KCPR. Liczba wniosków złożonych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Liczba skierowanych wniosków do sądu o

	Konsultacje psychologiczne dla osób uzależnionych i ich rodzin w KCPR.			zobowiązanie do leczenia odwykowego. Liczba osób uczęszczających na spotkania w Stowarzyszeniu. Liczba osób, którym udzielono wsparcia.
--	--	--	--	---

CEL 3 Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie

Zapewnienie odpowiednich warunków lokalowych osobom i rodzinom wymagającym wsparcia.	Kierowanie do Schroniska dla Bezdomnych Kobiet i Mężczyzn oraz Kobiet z Małym Dzieckiem. Przydzielanie mieszkań z zasobów gminy.	MOPS, Urząd Miejski	2016 - 2018	Liczba osób skierowanych do schroniska. Liczba przyznanych lokali.
--	---	---------------------	-------------	---

7. Efekty i rezultaty programu.

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- 1) poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- 2) przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej,
- 3) zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- 4) poprawa sytuacji dziecka w rodzinie,
- 5) poprawa sytuacji dziecka w środowisku szkolnym,
- 6) poprawa stanu bezpieczeństwa rodziny, dzieci i młodzieży,

- 7) zmiana postaw społecznych,
- 8) ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego rodzin.

8. Źródła finansowania.

- 1) Budżet gminy Konstantynów Łódzki.
- 2) Dotacja z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych i realizację zadań zleconych.
- 3) Programy rządowe z zakresu wspierania rodziny.
- 4) Środki pozabudżetowe pozyskane z innych źródeł.

W roku 2016 na realizację programu przeznaczona została kwota 40 000 zł.

9. Monitoring i ewaluacja.

Program został opracowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim po konsultacjach z Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie w Konstantynowie Łódzkim, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Konstantynowie Łódzkim, szkołami, Komisariatem Policji w Konstantynowie Łódzkim, Powiatowym Urzędem Pracy w Konstantynowie Łódzkim, Urzędem Miejskim w Konstantynowie Łódzkim oraz organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie Konstantynowa Łódzkiego. Większość zadań ma charakter długofalowy, a ich realizacja będzie przebiegać w latach 2016 – 2018.

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin i pojawiających się potrzeb. Ma on charakter otwarty i elastyczny, z możliwością jego korygowania w przypadku pojawienia się nowych możliwości, zmian kierunków działań oraz zidentyfikowania nowych potrzeb.

Koordynatorem Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2016 – 2018 jest pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Konstantynowie Łódzkim, który będzie na bieżąco monitorował postępy podejmowanych działań.

Ocena realizacji zadań będzie dokonywana w szczególności w oparciu o analizę, przypisanych do poszczególnych działań indywidualnych wskaźników określających stopień ich realizacji.

Ewaluacja programu odbywać się będzie poprzez sporządzenie rocznego sprawozdania z przeprowadzonych działań w danym roku obowiązywania programu. Sprawozdanie z realizacji programu sporządzone zostanie na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów uczestniczących w realizacji poszczególnych zadań.

Sprawozdanie zbiorcze z realizacji programu za dany rok zostanie przedłożone Radzie Miejskiej w Konstanczynie Łódzkim w terminie do 31 marca roku następującego po każdym roku obowiązywania programu.